

Jaarverslag 2022

Een samenvatting

Geboortezorg **Boxmeer**

Inhoud

Doel VSV	3
Speerpunten	3
Kansrijke Start / Preventie.....	3
Samenwerking met sociaal domein ten aanzien van vroegsignalering;	4
Babyconnect	4
Ouderadviesraad (OAR).....	5
Werkgroepen.....	5
Acute zorg.....	5
Dossier / Babyconnect.....	6
Basiszorgpad.....	6
Borstvoeding	6
Voorlichting	6
Geïntegreerd Prenataal Huisbezoek (GPH)	7
LVR/PRN	7
Protocollen	7
Kwaliteit.....	7
Clientervaringen	7
Klachten en calamiteiten.....	7
Perinatale audits.....	7
LVR/PRN-cijfers.....	8
Ketenbijeenkomsten	8
Bestuurswisselingen	8
Toetreders	8
Regionaal, landelijk.....	8
Consortium Oost	8
Federatie en CPZ.....	8
Vooruitblik 2023	9

Doel VSV

Samen zorgen voor morgen

Geboortezorg Boxmeer biedt **hoogwaardige en veilige geboortezorg** ten behoeve van optimale gezondheid van moeder en kind. Daarnaast is het voor ons belangrijk, dat een cliënt en haar naasten met tevredenheid terugkijken op de begeleiding voor, tijdens en na de zwangerschap door de zorgverleners van het Geboortezorg Boxmeer. Wij zetten **moeder en kind in de hoofdrol**, vanaf de preconceptie tot en met de overdracht aan de jeugdgezondheidszorg.

Om dit te bereiken hanteren we de volgende **uitgangspunten**

1. *Elkaar kennen, respecteren, vertrouwen en feedback geven*
2. *De cliënt ervaart de zorg als 1 geheel*
3. *De cliënt ontvangt gezinsgerichte zorg op maat*
4. *Onze zorg is gericht op preventie*
5. *De samenwerking overstijgt grenzen*
6. *Wij geven gezamenlijke en uniforme voorlichting*

Zie voor de werkwijze van ons VSV

- de Samenwerkingsovereenkomst Geboortezorg Boxmeer – juni 2021,
- het VSV-reglement Geboortezorg Boxmeer – juli 2021 en
- het Jaarplan 2022.

Corona

Voor het derde jaar op rij stond 2022 weer - ook binnen de geboortezorg - gedeeltelijk in het teken van corona. Hoewel het van invloed was op ons dagelijks werk, hebben de meeste werkzaamheden en nagenoeg alle bijeenkomsten en werkgroepen in 2022 doorgang gevonden, al dan niet online. Zo ook een online VSV Groot in februari 2022 met ruim 80 deelnemers.

De bezoeken aan de huisartsgroepen hebben we door corona nog niet kunnen continueren, al is de samenwerking met de huisartsen, via Syntein, wel versterkt en weten we elkaar beter te vinden.

Speerpunten voor 2022 waren:

1. Kansrijke Start / preventie;
2. Samenwerking met sociaal domein ten aanzien van vroegsignalering;
3. Babyconnect – gezamenlijk digitaal dossier.

Deze hebben allen veel aandacht gehad in 2022.

Kansrijke Start / Preventie

De VSV-manager van VSV Geboortezorg Boxmeer is ook in 2022 projectleider Kansrijke Start voor de gemeente Land van Cuijk gebleven, waardoor de lijnen in Land van Cuijk kort zijn en de informatie uit de eerste hand komt. In de gemeenten in Limburg Noord ligt dit wat lastiger, omdat de lijnen hiermee niet zo kort zijn én omdat deze gemeenten (nog) niet zo bewust zijn van de rol van het VSV binnen Kansrijke Start.

Het Projectplan Kansrijke Start van de gemeente **Land van Cuijk** heeft binnen het VSV in 2022 verder vorm gekregen:

De verloskundig zorgverleners van het VSV (ook in Limburg Noord) zijn inmiddels nagenoeg allemaal geschoold en bezig de **GIZ** (Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoeften) in hun dagelijkse werk te integreren. De training wordt gefinancierd door de gemeente Land van Cuijk. Voor de benodigde extra tijd aan cliënten (eigen maken methodiek, intensievere gesprekken en anderen erbij halen / doorverwijzen) is in 2022 overleg geweest met zorgverzekeraar VGZ en de gemeente Land van Cuijk.

Hierover is nog geen uitsluitsel, maar mogelijk zal de gemeente Land van Cuijk hierin vanaf 2023 deels tegemoet komen.

Ook door de GGD Hart voor Brabant wordt de GIZ toegepast, waardoor er meer eenduidigheid komt in de manier van werken en de communicatie naar de cliënt binnen Land van Cuijk en het VSV. Een lastig punt hierbij is, dat de GGD Limburg Noord (nog) niet de GIZ toepast, al staan ze er zeker niet negatief tegenover.

De contacten met de gemeenten in **Noord Limburg** zijn verder aangetrokken. Doordat Kansrijke Start hier al eerder ingezet is, en men daarbij niet altijd aan het VSV / de geboortezorg heeft gedacht, lopen er al verschillende interventies, waarbij het soms moeizaam blijkt om in de praktijk een 'voet tussen de deur' te krijgen.

Het VSV was in 2022 nog steeds een belangrijke partner in de Kansrijke Start wergroepen

- *Professionalisering*, die de implementatie van de GIZ uitwerkt, implementeert en evalueert.
- *ZAT/Blikveld360*, die een zo efficiënt en effectief mogelijke samenwerkings- en doorverwijzingsstructuur nastreeft.
- *Voorlichting*, vanaf februari 2022. Deze werkgroep werkt uit of/hoe voorlichting op VO/MBO-scholen en aan kwetsbare gezinnen kan plaatsvinden om gezonde zwangerschappen te stimuleren en onbedoelde zwangerschappen en te voorkomen.

Er wordt nagedacht over hoe de mensen om wie het gaat beter te betrekken; mogelijk krijgt de VSV-moederraad hierin een rol.

Samenwerking met sociaal domein ten aanzien van vroegsignalering;

In 2022 is er een routekaart en een sociale kaart geïntroduceerd, zodat professionals en cliënten weten bij wie ze voor wat terecht kunnen. Deze is nog volop in ontwikkeling en is nu nog een 'papieren' versie.

De POP-poli, die in september 2020 gestart is, in nauwe samenwerking met de GGZ, loopt inmiddels goed; professionals en cliënten weten de POP-poli te vinden.

De programma's NuNietZwanger (NNZ) en Stevig Ouderschap (LVC) / Voorzorg (NL) door de GGD zijn geëvalueerd en zullen doorgang vinden.

In 2022 zijn de contacten met het sociaal domein (GGD, CJG, gemeenten, SOCIOM, GGZ, Veilig Thuis) verder verstevigd door o.a. de start van het ZAT-team Land van Cuijk in oktober 2022 en de voorzichtige aansluiting met de ZAT-teams Gennep en Bergen. In Venray waren we al aangesloten en werkt het ZATteam al jaren goed: kwetsbare zwangeren zijn vroeg in beeld en ondersteuning wordt vroegtijdig ingezet.

In november 2022 is onder professionals, die werkzaam zijn in/rond de 1^e 1000 dagen, een vragenlijst verspreid over hoe zij de 'samenwerking' ervaren rondom de 1^e 1000 dagen. De resultaten zijn inmiddels bekend; hiervoor wordt begin 2023 een actieplan opgesteld.

Babyconnect

Het programma Babyconnect moet in de toekomst voorzien in het veilig digitaal uitwisselen van gegevens tussen zorgverleners enerzijds en zorgverlener en cliënt anderzijds. Het VSV-bestuur heeft – met raadpleging van de achterban – in het voorjaar van 2021 besloten om mee te doen aan de subsidieronde in juni 2021, omdat goede gegevensuitwisseling de kwaliteit van zorg vergroot. In 2021 is hiervoor subsidie aangevraagd en toegekend: met andere 5 VSV's (Nijmegen, Arnhem, Ede, Tiel en Deventer) is een samenwerkingsovereenkomst gesloten door de meeste professionals en organisaties binnen Geboortezorg Boxmeer.

In 2022 is de projectorganisatie ingericht met een stuurgroep en 2 werkgroepen (zorg en ICT), waaraan ook VSV-professionals deelnemen en ICT van het Maasziekenhuis nauw betrokken is. Het is een soms moeizaam en traag proces, mede omdat er besluiten over ICT en juridische aangelegenheden genomen moeten worden, waar de uitvoerenden nauwelijks expertise in hebben.

Ouderadviesraad (OAR)

De Ouderadviesraad is een belangrijk orgaan voor het VSV: zij geeft gevraagd en ongevraagd input en leveren zo een bijdrage aan de verbetering van de zorg bij zwangerschap, bevalling en na de geboorte tot de leeftijd van vier jaar.

In 2022 is de OAR 6x bijeen geweest en de aandacht ging uit naar:

- Feedback en nieuwe input op het protocol 'debriefing na partus'.
- Er heeft een naamswijziging plaatsgevonden. 'De Moederraad' heeft voortaan 'Ouderadviesraad'.
- Met Pharos (zet zich in voor het terugdringen van grote gezondheidsverschillen in Nederland) heeft de OAR besproken hoe ze meer een afspiegeling kunnen zijn van de maatschappij. Ze hebben wat tips gekregen, maar besloten om hier niet mee verder te gaan.
- Uitbreiding van professionals binnen de OAR met een jeugdverpleegkundige van de GGD.
- Er is een nieuwe flyer gemaakt voor het werven van nieuwe leden. Deze flyer/ poster is verspreid in het ziekenhuis, onder de verloskundigen en bij de consultatiebureaus in de omgeving. Tot nu toe heeft dit geresulteerd in 1 nieuw lid.
- Aangesloten bij 2 vergaderingen met landelijke moederraden, waarin ze goede tips gekregen en ervaringen uitgewisseld hebben.
- Feedback geven op een aantal folders - aangedragen vanuit de 'werkgroep voorlichting'. Waaronder de folder 'De eerste uren thuis met je baby'.
- Samen met de VSV-manager is het doel en de werkwijze van de OAR in kaart gebracht en geactualiseerd.
- Naar aanleiding van een audit is gekeken naar het geboorteplan en wat daarin anders kan. Dit is besproken met het VSV bestuur, die ook al bezig was met het maken van een nieuwe versie van het geboorteplan/ geboortewensen. In 2023 zal de OAR hierop feedback geven.

In 2023 is de OAR voornemens:

- Uitbreiden van de OAR met nieuwe leden;
- Geboorteplan/ geboortewensen voorzien van feedback;
- Deelname/ bijdrage leveren aan de werkgroep voorlichting;
- Aansluiting/ verbinding behouden met de professionals;
- Verbinding houden met landelijke moederraden.

Werkgroepen

Acute zorg

Deze werkgroep is in 2022 zeer actief geweest: er is een protocol 'debriefing' gemaakt, en de debriefing is geïmplementeerd in het hele VSV volgens de ACTION2-methodiek. Dit is in de zomer van 2022 van start gegaan. In het najaar is het nog geëvalueerd door de werkgroep en zijn de aandachtspunten onder de loep genomen. Verder is er aandacht aan besteed tijdens het Groot VSV in oktober 2022.

In maart 2023 zal de werkgroep opnieuw bij elkaar komen voor evaluatie. Zo nodig zullen er aanpassingen komen om de debriefing nog beter te laten verlopen. Het doel is dat in 2023 de debriefing in de 'normale' werkzaamheden wordt meegenomen zodat de werkgroep er geen actieve rol meer in hoeft te spelen.

Daarnaast is er in 2022 een ketentraining Acute Verloskunde geweest: rond de 60 professionals, die betrokken zijn bij de partus, zijn een hele dag getraind. De verbeterpunten daaruit zijn inmiddels opgepakt.

Dossier / Babyconnect

Deze VSV-werkgroep is in de zomer digitaal bij elkaar gekomen om iedereen te informeren over de stand van zaken wat betreft Babyconnect. Iedereen is gevraagd om de ontwikkelingen en nieuwsbrieven omtrent Babyconnect te volgen. Verder is de werkgroep op de hoogte gesteld dat de werkgroep wellicht wat actiever zal gaan worden als een soort klankbordgroep, afhankelijk van de ontwikkelingen en implementatie binnen Babyconnect.

Basiszorgpad

In maart 2022 is het Basiszorgpad geactualiseerd. De belangrijkste wijzigingen waren:

- het Preconceptie Consult;
- de VSV-richtlijn hoe om te gaan met 'Ongeplande / ongewenste / onbedoelde zwangerschap';
- het Prenataal Huisbezoek (PHB), dat de JGZ vanaf 1 juli 2022 heeft ingevoerd;
- de 13 weken echo;
- de Maternale Kinkhoestvaccinatie (MKV) door de jeugdverpleegkundige van de JGZ, met al dan niet een consult daaraan gekoppeld;
- en de GIZ, als nieuw gespreksmethodiek, waarvoor de eerste VSV-professionals de basistraining afgerond hebben.

In 2023 zal er in het Basiszorgpad mogelijk een aanpassing/verfijning t.a.v. het Prenataal Huisbezoek JGZ komen, zal het ZAT-team een plek krijgen in het Basiszorgpad en moet de saturatiemeting opgenomen worden.

Borstvoeding

In 2022 zijn 3 kinderverpleegkundigen en 1 klinisch verloskundige van het Maasziekenhuis gestart met de opleiding tot lactatiekundige. Zij hopen eind 2023/ begin 2024 klaar te zijn.

Voorlichting

In 2022 is er een wisseling van professionals binnen de werkgroep Voorlichting geweest en heeft er een herstart plaatsgevonden, met een nieuwe werkwijze en een duidelijke taakverdeling onder de leden van de werkgroep. Overige resultaten in 2022:

- De voorlichtingsfilms 'Bevallen in het Maasziekenhuis' en 'Borstvoeding' (ontwikkeld in coronatijd) zijn meer gepromoot. De voorlichtingsavonden zijn hiermee vervallen. Er worden nog wel rondleidingen op de afdeling gegeven waarvoor mensen zich kunnen inschrijven. Dit loopt goed.
- Er zijn folders gekozen om als VSV uit te dragen; dit moet nog verder ontwikkeld worden.
- De flyer "De eerste uren thuis met je baby" is in ontwikkeling.
- Er is gestart met intensiever samenwerken en afstemming t.a.v. voorlichtingsactiviteiten met de Ouderadviesraad;

Voor 2023 staat op de planning:

- Het overnemen en bijhouden van de VSV-Facebookpagina;
- Belinstructiekaarten over zwangerschap, bevalling en kraambed;
- Belinstructiekaarten voor anderstaligen;
- Actualiseren van de VSV flyer;
- Ontwikkelen van formulier VSV-Geboortewensen.
- Folder saturatiemeting

Geïntegreerd Prenataal Huisbezoek (GPH)

Het GPH door de intaker kraamzorg loopt. In 2023 wordt bekeken welke rol het GPH in combinatie met het ZATteam heeft en of het GPH-formulier een rol kan hebben bij de overdracht (van de GIZ).

LVR/PRN

Deze werkgroep heeft in 2022 'stilgelegen', omdat er vanuit de eerste lijns verloskundigen niet overal betrouwbare gegevens op te halen waren, waardoor de totale VSV-cijfers ook niet betrouwbaar waren.

Protocollen

In 2022 heeft de VSV-werkgroep Protocollen de volgende nieuwe protocollen opgesteld:

- onbedoelde zwangerschap
- inleiden bij verhoogde maternale leeftijd
- buikpijn en cystitis
- folder ASA

Daarnaast zijn de volgende protocollen geëvalueerd en zo nodig aangepast:

- preconceptioneel consult aangepast in basiszorgpad
- langdurig gebroken vliezen
- hoogstaand caput
- transmurale zorg bij diabetes
- ISBARR overdracht

Kwaliteit

Clientervaringen

De NPS+ is in 2022 niet uitgevraagd zoals voorgaande jaren in consortiumverband, omdat Perined hieraan onverwacht niet meer haar medewerking verleende. In het najaar van 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor de invoering van de PREM per 1-1-2023 en is er niet meer geïnvesteerd in de NPS+.

Klachten en calamiteiten

Er is geen gezamenlijke afhandeling van klachten binnen het VSV .

Perinatale audits

Er hebben in 2022 twee audits plaatsgevonden, in april en oktober. De verbeterpunten waren:

- Binnen 15 minuten thuis inloggen om CTG mee te beoordelen -> Besproken in vakgroep gynaecologie.
- Thompsonscore bij slechte start/lage apgar-score frequenter bepalen -> verwerkt in een protocol.
- Indicatie van lactaatmeting en manier van afname en bepalen vergemakkelijken -> verwerkt in een protocol. Lab kan sinds kort bloedgas bij neonat afnemen en hieruit wordt ook lactaat bepaald.
- Afspraken maken van tijdsduur over monitoring minder leven in 1^e lijn -> actie volgt.
- Bij overname zorg i.v.m. NVU bij-stimulatie starten volgens protocol -> gecommuniceerd in nieuwsbrief.
- Beleid in GIB onvoldoende uitgewerkt en verslaglegging summier -> actie volgt.
- Te uitgebreide zwangerschapskaart in 1^e lijn waardoor informatie gemist wordt -> actie volgt.

LVR/PRN-cijfers

De cijfers van 2022 zijn nog niet opgeleverd en het is ook de vraag of ze betrouwbaar gaan zijn.

Ketenbijeenkomsten

Op 2 februari 2022 was er – vanwege – corona een online VSV Groot. Bijna 90 VSV-professionals en leden van de Moederraad hadden zich aangemeld. Het thema was: herkennen van signalen, omdat vroegsignalering één van de speerpunten van ons VSV is. Het bleek, dat de werkwijze van Veilig Thuis niet bij iedereen even goed bekend is en dat in een groot deel van ons werkgebied het percentage laaggeletterdheid 2-3 % hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Daarom was er iemand van Veilig Thuis uitgenodigd, die ons mee nam in ‘early life stress’, de risicofactoren en de levenslange gevolgen daarvan. De collega van Stichting Lezen en Schrijven / de bibliotheek lichtte in haar presentatie toe wat laaggeletterdheid is, wat de kenmerken en oorzaken zijn en hoe je het kunt herkennen. De conclusie van de bijeenkomst was: ga in gesprek met de cliënt, overleg en vraag advies aan collega’s / Het Taalhuis / Veilig Thuis en verwijst door.

In juni en juli werden in totaal ongeveer 75 professionals in 4 hele dagen multidisciplinair getraind in de acute verloskunde rondom de partus.

Het Groot VSV op 20 oktober 2022 stond in het teken van actuele VSV-zaken (zoals Kansrijke Start, Babyconnect en debriefing partussen) en HELP, wat moet ik met deze zwangere. Er werd een casus uitgespeeld waarin de diverse interventies (zoals ZAT-team, GIZ, sociale kaart, Prenataal Huisbezoek JGZ, NuNietZwanger, Stevig Ouderschap) voor het voetlicht kwamen.

Bestuurswisselingen

Er hebben 2 bestuurswisselingen plaatsgevonden in 2022: bij de GGD, en de kinderartsen.

Toetreders

Er zijn enkele waarnemend verloskundigen als samenwerkingspartners binnen het VSV toegetreden.

Regionaal, landelijk

Consortium Oost

6 VSV's (Boxmeer, Nijmegen, Arnhem, Ede, Doetinchem, Winterswijk) vormen het Consortium Oost. Hierin delen we ervaringen en is er een samenwerkingsovereenkomst gesloten t.a.v. de implementatie van Babyconnect.

Er heeft een doorstart plaatsgevonden t.a.v. de subsidiering van de consortia.

Federatie en CPZ

Ons VSV is lid van de Federatie voor VSV's. Daarnaast worden we inhoudelijk ‘gevoed’ door het Collega Perinatale Zorg.

Vooruitblik 2023

- Preventie / Kansrijke Start blijft een speerpunt: samenwerking met gemeenten, huisartsen, het sociaal domein, meer aandacht voor preconceptie en zorg aan kwetsbare zwangeren:
  - o een goede samenwerkingsstructuur vinden tussen medisch en sociaal domein, doorontwikkelen van het ZATteam;
  - o Verdere implementatie van het vroegsignaleringsinstrument GIZ en inzet intervisie;
  - o Continuering POP-poli, NuNietZwanger;
  - o Integratie Geïntegreerd Prenataal Huisbezoek met Prenataal Huisbezoek JGZ;
- Babyconnect: start met implementatie;
- Moederraad met meer diversiteit en/of aanvullende vorm van ouders betrekken;
- Protocollen ter evaluatie of nieuw op te stellen: hyperemesis, minder leven, hypertensie, saturatiemetingen, SEO uitkomsten;
- Werkgroep Voorlichting:
  - o Actualiseren VSV-flyer;
  - o Implementatie Folder 'Naar huis met je baby en eerste uren met je baby', met dezelfde info voor ZH / thuis / kraamzorg, dus VSV breed;
  - o Aandacht voor voorlichtingsmateriaal anderstaligen;
  - o Implementatie Geboortewensen.
- Implementatie saturatiemeting.
- Implementatie Centering Pregnancy door vk-praktijken;
- Implementatie verplichte PREM per 1-1-2023.
- In juni 2023 zal er een Groot VSV georganiseerd worden over Autonomie in de Geboortezorg ('Verloskundige zorg buiten de richtlijnen').